

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 25-08-2021 r.

Marcin Wiącek

WZF.7043.122.2020.TO

**Pan
Michał Dworczyk**

**Szef
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów**

Szanowny Panie Ministrze,

uprzejmie informuję, że w trakcie prac nad indywidualnymi sprawami w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich ujawnił się problem utrudnień w zakresie możliwości podwyższenia emerytury, w związku ze służbą pełnioną w warunkach szczególnie zagrażających zdrowiu i życiu.

Z moich informacji wynika, że funkcjonariusze wykonujący w trakcie swojej służby czynności operacyjno-rozpoznawcze, przechodzący następnie na zaopatrzenie emerytalne mają problemy z udowodnieniem okresu służby w warunkach, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2020 r. poz. 723 ze zm. dalej: ustawa zaopatrzeniowa). Wynikają one z przepisów pragmatycznych (względnie archiwizacyjnych) oraz niejawnego charakteru realizowanych czynności służbowych (w tym zasad kamuflażu).

W pierwszym przypadku sprawy, w których uczestniczył zainteresowany są po pewnym czasie brakowane/niszczone, co uniemożliwia wykazanie tego okresu, jako

szczególnie zagrażającego zdrowiu i życiu. Wprawdzie pragmatyka emerytalna przewiduje możliwość przesłuchania na tę okoliczność świadków, nie mniej jednak ograniczona grupa osób uczestniczących w takich czynnościach, związaną tajemnicą, a także długi upływ czasu powodują nierzadko, że świadkowie nie mogą ujawnić lub nie pamiętają szczegółów konkretnych spraw, albo nie żyją. Próby dokumentowania takich czynności „na własną rękę”, mogą z kolei doprowadzić do ujawnienia informacji prawnie chronionych, a w dalszej kolejności do odpowiedzialności karnej zainteresowanego.

Zauważanie wymaga, że zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Celno-Skarbowej oraz ich rodzin (Dz. U. poz. 2373 ze zm.) środkiem dowodowym potwierdzającym okresy służby zaliczane w wyższym wymiarze jest **zaświadczenie sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza**, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej. Innymi słowy akta osobowe funkcjonariusza powinny zawierać informacje w zakresie wykonywanych przez niego czynności operacyjno-rozpoznawczych w warunkach art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy zaopatrzeniowej. Brak takich informacji w aktach może w przyszłości utrudnić doliczenie do wysługi emerytalnej okresu, w którym funkcjonariusz, w sposób szczególny narażał swoje życie i zdrowie.

Niezależnie od powyższego, w odniesieniu do służb specjalnych, ze względu na zadania, które realizują, szczególnie wrażliwym jest wydanie zainteresowanemu zaświadczenia o służbie pełnionej w warunkach szczególnie zagrażających zdrowiu i życiu. Wydaje się, że w takich okolicznościach informacja powinna trafiać bezpośrednio do organu emerytalnego z pominięciem funkcjonariusza, względnie, przy przeniesieniu do innej formacji, po pionie kadrowym – za pośrednictwem kancelarii tajnej.

W świetle powyższego, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o spowodowanie, aby Policja, Służba Ochrony Państwa, Straż Graniczna, Służba Celno-Skarbowa, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, Służba Kontrwywiadu Wojskowego, Służba Wywiadu Wojskowego na bieżąco dokumentowała, w aktach osobowych funkcjonariuszy, realizowanie przez nich czynności operacyjno-rozpoznawczych, w warunkach określonych w art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy zaopatrzeniowej.

Z wyrazami szacunku,

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/